

[Jørgen Jensen.]

synspunkter og også fremlagt en række økonomisk-politiske betragtninger; senest fandt det jo sted i forbindelse med diskussionen om betænkningen fra 21 mands udvalget i februar måned. Der er malet med forskellige pensler, og der er brugt forskellige farver. Nu har vi som seneste vurderingsgrundlag den økonomiske årsoversigt, og jeg takker for, at økonomiministeren som sædvanlig har ladet den udarbejde, fordi jeg synes, den er et vigtigt grundlag ved en bedømmelse af landets økonomi.

Også af denne oversigt fremgår det, at der er lyse sider og der er mørke sider i vor økonomi.

Jeg synes, at man for ofte glemmer, at vi i de senere år og ikke mindst i 1969 har haft en særdeles høj økonomisk aktivitet. Det vil sige, at produktionen har været stor og stigende, at beskæftigelsen har været stærkt stigende, og at eksporten, ganske særlig industrieksporten, har vist noget nær rekord, idet den steg med 20 pct. Jeg synes, vi alle sammen kan være glade over for disse udviklingstendenser. Det betyder jo, at Danmark aldrig før har produceret så meget eller bygget så meget som i 1969. Vi har aldrig før haft så mange i arbejde. Vi har aldrig investeret mere, og vi har aldrig eksporteret mere — men så; det indrømmer jeg, har vi heller aldrig importeret flere varer, og vi har heller aldrig haft et så stort underskud på betalingsbalancen som netop i 1969. Lad os se dette ganske realistisk i øjnene.

Men jeg vil tilføje, at de problemer, vi står over for, er velstandslandsproblemer. Det er ikke fattiglandsproblemer. Dette velstandsproblem fremkommer først og fremmest ved, at vi, det offentlige og samtlige forbrugere tilsammen, bruger endnu mere end det meget mere, vi har produceret.

Det helt centrale økonomisk-politiske problem er jo betalingsbalanceunderskuddet. Det androg sidste år disse godt og vel 3 milliarder kr., og man kan anføre årsager til, at dette underskud kom så højt op. Man kan også anføre undskyldninger derfor. Vi kan jo godt huske, da en voldsom valutakrise, navnlig i begyndelsen af maj, satte ind og vi i realiteten halverede vore valutareserver. Det er helt uomgængelig nødvendigt, at dette underskud reduceres og efterhånden

helt forsvinder. Det kan ikke ske i løbet af et år, det må ske i løbet af en passende år-række; men vi er nødt til at starte med at løse dette problem og gøre det målbevidst. Dette er regeringen og dens partier også klart indstillet på at gøre. Så sent som i går har Nationalbankens ledelse jo også endnu en gang mindet os om dette hovedkrav i vor økonomi.

Så kan man spørge, hvilke muligheder der er for at opfylde dette krav om en væsentlig bedre balance over for udlandet. Jeg tror, at årsoversigten har ret, når den antyder, at vi nok endnu en tid kan regne med ganske gode ydre vilkår; der hersker faktisk højkonjunktur i næsten hele den vestlige verden. USA danner dog en betydningsfuld undtagelse derfra. Men jeg tror, at vi kan og tør skønne, at industrieksporten også kan forøges i 1970, antagelig ikke så meget som sidste år, men nok med en halv snes procent i hvert fald.

Så lægger jeg i øvrigt vægt på, at der kan konstateres prisopgangstendenser i den ydre verden, altså landene omkring os. Det kan være et plus for industrieksporten fra Danmark, medens det naturligvis er et minus, når det drejer sig om vor import. Økonomerne i regeringens økonomiske sekretariat siger, at vi antagelig får et ringere bytteforhold i 1970, end vi hidtil har haft.

Så er der de indenlandske perspektiver. Der er ingen væsentlige arbejdsreserver mere. Denne situation er ganske modsat den i 1969, da vi havde det såkaldt skattefrie år, der betød en stor tilstrømning til arbejdsmarkedet og altså en meget stærk stigning i arbejdsstyrken. Derfor må vi i det store og hele regne med, at en produktionsfremgang må grundes på en produktivitetstigning, og dér plejer man at kunne sige, at det drejer sig om 3-4 pct. om året. Jeg tror, at hvis vi tog os sammen, kunne der faktisk blive tale om en større stigning, men lad os holde os til disse 3-4 pct.

Der er altså udsigt til nogen produktionsstigning ad denne vej. Men ganske som hr. Lysholt Hansen sagde, så medgår en del af denne produktionsstigning til at finansiere den import, som vil følge af, at vi sætter industrieksporten yderligere op. En anden del, måske en fjerdedel af denne produktionsfremgang, vil medgå til at finansiere den udvidelse af den offentlige og den stats-